

PUBLIC ACCESS 2009 : 4

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- mediepolitik, yttrandefrihet och teknik -

1 april 2009

www.publicaccess.se

ledare

Välkommen Mediemyndigheten!

Äntligen får Sverige *en* samlad mediemyndighet efter årtionden av duttande som började med Radionämnden, sedan tillkom Kabelnämnden och Närradionämnden på 80-talet. (Egentligen började det med att Arvid Lindmans högerregering i seklets början införde det som blev Statens biografbyrå). Ett stort problem de senaste decennierna har varit att mediemyndigheterna fungerat fragmentariskt och utan helhetssyn samtidigt som tjänstemännen har varit förhindrade att ta några som helst mediepolitiska initiativ. Radio- och tv-verket, som saknar en styrelse, är helt författningsstyrd vilket innebär att myndigheten måste ta beslut strikt utifrån lagtexten även beslutet kommer att strida mot såväl god moral som logik. Ett tydligt exempel är tillståndsgivningen för närradio, som har lett till att privat entreprenörer steg för steg har kunnat ta över närradiofrekvenser.

De mediepolitiska besluten skall givetvis ligga hos regering och riksdag, men myndigheterna har inte ens kunnat ta initiativ. Här råder också en överraskande dålig kunskap om hur radio och tv utvecklas utomlands t.o.m. i grannländerna. "Mediepolitik" har – i synnerhet under socialdemokratins – kontrollerats av regeringen, inte nödvändigtvis av kulturministern, som ifråga om medier kördes över av sin chef statsministern som hade andra rådgivare. Detta är också ett skäl till att bl.a. den privata lokalradion och närradion blev kompletta misslyckanden. Det är inte sunt att myndighetsfunktioner utförs inom departementen, som bl.a. är fallet med Medierådet, som få känner till. (Hur många känner över huvudtaget till att regeringskansliet har över 4.000 anställda?) Nu slås dock fönster upp och friska vindar fläktas igenom i kulturdepartementet. Vi ser fram emot fortsättningen...

En mediemyndighet skall verka enligt den svenska förvaltningstraditionen med en tydlig självständighet från departementen. En sådan myndighet måste få resurser att även kontinuerligt bevaka omvärlden. En enhet för samordning och utläggning av medieforskning o.d. bör finnas här. Nordicom på Göteborgs Universitet och liknande kan nyttjas. Dessutom måste en ordentlig teknikbevakning byggas upp. Mediepolitikerna behöver ett *objektivt kunskapsstöd* från en mediemyndighet. Annars blir man för beroende av de starka aktörerna, oftast med gott syfte, men med egenintressen som public serviceföretagen, Teracom och de kommersiella koncernerna.

En bra skeppare kan navigera sitt fartyg både med sextant och GPS, men utan rederiet och lastägarnas inblandning. Regeringen torde ha insikten att till generaldirektörsposten inte rekrytera en person som har sin bakgrund hos någon av de stora aktörerna på medieområdet, vare sig det är public service eller det privata. Mediemyndighetens chef skall styra hela skutan genom att kunna få tänka själv – även bortom paragrafer och invanda mönster. De som känner sig hotade av en stark mediemyndighet har oftast egenintressen. En kompetent mediemyndighet är nödvändig för den medborgerliga yttrandefriheten och demokratiutvecklingen. En ny mediemyndighet kan matcha de tunga aktörerna och ge rättvisa åt de små.

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**, Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se 0733-249750
Om abonnemang och annat läs [mer på http://www.publicaccess.se](http://www.publicaccess.se)

kommentaren

Endast ett (1) kommersiellt radiobolag i Sverige

Dessa svåra ekonomiska tider varar minst två år till. Enligt Anders Borg är arbetslösheten uppe i 12 % år 2011. Reklammarkanden faller och kommer att fortsätta falla. Exempelvis uppskattas i Norge ett fall på 10 procent i detta år. Kommersiella medieföretag kommer att rasa ihop över hela Europa. Radiobranschen står inför mediespecifika svårhanterliga strukturella och tekniska förändringar. Bl.a. kostsamma satsningar på digitalradio samtidigt som webbradion har sin egen dynamik.

Det kan inte ha undgått någon att det amerikanska riskkapitalet, som via ProSiebenSat1 äger bl.a. SBS Radio, har stora problem med skuldbergen. Samtidigt har SBS Radio motgångar i bl.a. Danmark och Norge (se detta nyhetsbrev). Det minsta problemet för kommersiell radio just nu är brist på sändningsutrymme. Sanningen torde vara att små länder med stark public serviceradio, som de nordiska, knappast kan bära mer än ett vinstutdelande radiobolag och dessutom måste det vara rikstäckande. Sannolikt är SBS Broadcasting i Norden/Östeuropa redan till salu. Men vem vill köpa SBS Radio i Sverige?

---

radio och television

Samlad mediemyndighet föreslås

De svenska mediemyndigheterna är samtliga små eller mycket små. *Radio- och TV-verket* och *Granskningsnämnden* har de flesta anställda; 16 respektive 13 anställda. *Statens biografbyrå* har tio, *Medierådet* sju och *Presstödsnämnden* fem anställda. Den snabba utvecklingen på medieområdet förutsätter en myndighetsorganisation som kan möta de krav och behov förändringarna medför. Radio och TV-verket, Granskningsnämnden och Presstödsnämnden föreslås bli avvecklade och ersättas av en ny, samlad myndighet på medieområdet inrättas redan 1 januari 2010. De särskilt sammansatta nämnderna granskningsnämnden och presstödsnämnden ska behållas och knyts till den nya myndigheten som särskilda beslutsorgan.

Ett flertal fördelar nämns:

- *Kompetensen inom myndigheten ökar och stärks.*
- *Dubbelarbetet inom vissa administrativa funktioner minskar, vilket i sin tur frigör resurser för kärnverksamheterna.*
- *Möjligheterna att rekrytera och behålla personal samt att kunna erbjuda dem kompetensutveckling stärks.*
- *Aktörernas kontakter med myndigheten underlättas.*
- *Servicen till allmänheten förbättras.*
- *Förutsättningarna att följa det internationella arbetet ökar.*

Även *Statens biografbyrå* och *Medierådet* kan senare komma att ingå i den nya myndigheten. Medierådet är ingen myndighet utan en kommitté i kulturdepartementet. *Taltidningsnämndens* uppgifter som f.n. handhas av

Presstödsnämnden överförs till Tal- och punktskriftsbiblioteket.

En myndighetschef - en generaldirektör - ska leda den nya myndigheten. Vid denna ska det inte finnas en styrelse utan ett insynsråd. Den nya myndigheten, som ännu inte har fått ett namn, skall lokaliseras i Stockholmsområdet. <http://www.regeringen.se/sb/d/11782/a/122639>

Fakta: I Norge har man en samlad mediemyndighet *Medietilsynet* lokaliserad i Fredrikstad. I Danmark har mediesekretariatet och radio- och tv-nämnden 2008 inordnats i *Styrelsen för bibliotek och medier* i Köpenhamn. I Finland ligger uppgifterna inklusive tekniska frågor (PTS i Sverige) hos *Kommunikationsverket*.

Tv-avgiften kontrolleras fortsatt av politikerna

I juni 2008 överlämnade Rose-Marie Frebran (kd) sin utredning om framtidens public service, vars syfte var att se om det finns behov av förändringar i villkoren inför nästa tillståndperiod, som inleds 2010. Frebran föreslog en finansieringsform som innebär att tv-avgiften betalas direkt till public serviceföretagen SR, SVT och UR, s.k. direktfinansiering utan årligt beslut av riksdag och regering om tilldelning av avgiftsmedel. Hon föreslog vidare en momsbeläggning på 12 procent på public serviceavgiften. I lagrådsremissen skrotas emellertid båda förslagen och bedömningen görs att nuvarande finansieringssätt för programföretagen ska fortsätta att gälla. (SvD) TV-avgift döps om till radio- och tv-avgift.

Folkpartiet i Växjö stödjer tredje mediesektorn

Då Europaparlamentet 2008-09-25 med röstsiffrorna 471-41 antog betänkandet som uttalar ett stöd för icke-kommersiella lokala medier inom EU, var detta frukten av ett initiativ från den österrikiska liberala ledamoten Karin Resetarits, skriver kyrkoherde Annika Stacke i en motion till folkpartiets kommunförening i Växjö. Det av parlamentet antagna betänkandet (2008/2011(INI)) belyser vikten av lokala icke-kommersiella medier, s k Community Media, bland annat för att öka toleransen och mångfalden i samhället, samt lyfter fram möjligheten för särskilda intressegrupper att nå ut till andra samhällsgrupper. EU-parlamentet uppmärksammar också det faktum att många Community Medias bedriver sin verksamhet på mycket knappa ekonomiska villkor, vilket försvårar deras möjligheter att fullgöra sin viktiga roll vid sidan av public service- och kommersiella medier.

Folkpartiet i Växjö beslöt vid sitt årsmöte att hemställa hos partiets Landsmöte i öst att verka för en implementering av betänkandet 2008/2011(INI) svensk lagstiftning och verka för en implementering av betänkandet 2008/2011(INI) i budgetberedningar i riksdag, landsting och kommuner. Dessutom vill man stödja Öppna Kanalen Växjö.

Tysk stöd för community media

Ifråga om community media (icke-kommersiell radio och tv) har senaste tiden antagits två viktiga policydokument på europeisk nivå. Resolutionen *Community Media in Europe 2008/2011 (INI)* togs av Europaparlamentet i höstas och i februari i år antogs av Europarådets ministerkommitté Declaration on Community Media. Mediepraktiker och politiska representanter vill nu ha konkret handling både på den paneuropeiska som nationella nivån. Under ett workshop *Community Media and European Policy* som hölls i Halle Tyskland 13-14 mars behandlades dessa frågor av deltagare från 14 länder. Enligt CMFE:s ordförande Pieter de Wit blir nu de konkreta åtgärderna att utveckla och stärka erkännande av och stödet för community radio och tv såväl på nationell nivå som i Bryssel. Community media bör också få en starkare röst i den mediepolitiska beslutsprocessen.

I Halle hölls också en paneldebatt med tyska representanter delstatsministern i Sachsen-Anhalt Rainer Robra, representanten styrkommittén för massmedia och kommunikation i Europarådet Bernhard Möwes, europaparlamentarikern Elizabeth Schroedter (De gröna) /foto/ och Dr. Horst Schnellhardt (CDU) /foto/. Deltagarna var överens om att community media behöver stärkas. De kom också överens om att community media måste få officiell status i Bryssel och att community media måste involveras i den europeiska beslutsprocessen. Mer info <http://www.medienost.de/>

Fler kanaler, mindre frihet Radio och tv i östra Europa ner i korruptionsträsket

Radio och tv i Europa. särskilt i öst men också i Italien, genomgår nu en "mot-reformation" – en tillbakagång mot uppenbar politisk kontroll efter liberaliseringsperiod som följde efter murens fall.

Detta enligt en rapport från *Open Society Institute* som nyligen presenterades i Bryssel. Många public serviceföretag går in i den ekonomiska krisen kraftigt underfinansierade och kan inte möta public servicekraven. Samtidigt återgår politiska eliter till att utse partialligerande till nyckelpositioner. Eliten gör detta i vetskap om att inga straff från EU-kommis-sionen väntar trots de löften som getts vid ansökan om EU-medlemskap. Detta bör enligt rapporten bli en läxa inför nästa ansökningsomgång; med mer rigorösa krav på Makedonien, Kroatien och andra.

Professionella blir ersatta av "lojala mediekra-ter". Politiseringen och bristen på pengar under-minerar ett kvalitativt kulturellt innehåll och kritisk journalistik. Repolitiseringen av public service är mest påtaglig i Polen, Rumänien och Slovakien, men är tydligt i Litauen och andra länder.

Även den kommersiella sektorn har liknande problem. I exempelvis Polen uppträder privata medieägare som politikerna. De använder sina medier för att gynna sina andra affärsintressen. Medieägare använder också, som i Makedonien, sina kanaler för att tjäna sina politiska förbindelser.

I rapporten betecknas också radio- och tv-situationen i Italien som "en mörk fars". Det handlar om att ägaren till 90 % av den kommersiella tv:n Silvio Berlusconi också är premiärminister och därmed har kontroll över public servicebolaget RAI. Detta gör han främst genom att utse medlemmar i bolagets styrelse. Italienska politiker har alltid sett det som naturligt att kunna kontrollera RAI.

Aidan White, generalsekreterare i International Federation of Journalists, säger att europeiska institutioner behöver ta den yttersta kris för medierna på allvar. *The future of the media must be at the core of the new commission's agenda, at the core of the new parliament's agenda.* "There needs to be a European strategy for the media", säger White.

Även om debatten om mediepolitik och reformer har ökat så är det sällan som det civila samhället får delta på ett meningsfullt sätt. Det har exempelvis aldrig gjorts några samordnade försök att främja mediakunskap. Sker sådant överhuvudtaget så görs detta av ideella organisationer konstateras i rapporten.

Television Across Europe är ett projekt knutet till Open Society Institute:s *EU Monitoring and Advocacy Program and Media Program*. Hela rapporten kan laddas ned på http://www.soros.org/initiatives/eu/articles_publications/publications/television_20090313

Kris för public service i Kanada

Regeringen är inte intresserad att ge kreditgarantier för public servicebolaget Canadian Broadcasting Corp, som har stora ekonomiska problem. I budgeten saknas 200 miljoner dollar. Bolaget avskedar 800 anställda. CBC kommer att frysa alla chefslöner på förra årets nivå och halvera bonusar meddelade bolagets chef Hubert Lacroix.

Kulturministern James Moore säger att han är övertygad om att CBC väl kommer att klara av

sitt uppdrag med de 1,1 miljarder dollar (Can\$), motsvarande 653 miljoner euro, som staten finansierar bolaget med. CBC behöver kreditgarantier från Ottawa för att kunna låna på kapitalmarknaden. Förutom den statliga finansieringen består CBC:s intäkter till 21 % av reklam och programförsäljningar.

Ny radio- och tv-lag i Argentina

President Cristina Fernández de Kirchner har lagt ett lagförslag som skall reformera den radio- och tv-lag som gällt ända sedan tiden för militär diktatur. Förslaget syftar till att bryta mediamonopol. Antalet sändningstillstånd för radio- och tv en och samma ägare kan inneha minskas från 24 till 10. Telekombolagen tillåts verka på kabel-tv-marknaden där också reklamen regleras. Dessutom vill man att den statsägda televisionen skall spela en större roll ifråga om fotbollssändningar. Förslaget möts inte oväntat av kritik bl.a. befaras att regeringens inflytande över media ökar. (Knight Center for Journalism in the Americas)

SBS-ägare vill omförhandla lån

Riskkapitalbolagen KKR och Permira vill omförhandla lånen de tog för att köpa ProSieben Sat1 och dotterföretaget SBS, skriver Financial Times. Enligt tidningen har riskkapitalbolagen KKR och Permira hyrt in rådgivare som ska hjälpa till att restruktureras lån på 1,8 miljarder. Lånen togs genom det gemensamt ägda bolaget Lavena, som kontrollerar 88 procent av ProSiebenSat1.

Den ekonomiska krisen har gjort att ProSiebenSat inte längre ger någon utdelning till aktieägarna. Därför måste Lavena använda sitt eget kapital för att kunna betala räntor på sina skulder. Enligt Financial Times handlar det om 120 miljoner euro. KKR och Permira har skrivit ned värdet på sitt ägande med 90 respektive 80 procent. (Radionytt)

Fakta: ProSieben är Europas näst största kommersiella radio- och TV-bolag. I Sverige äger företaget SBS Radio samt TV-kanalerna Kanal 5 och Kanal 9. Liknande ägande har man i Danmark och Norge. Läs mer om krisen för SBS Radio i dessa länder under avdelningen Radio.

Høyres mediepolitiska program

Låt *Konkurransetilsynet* överta kontrollen över konkurrensen på mediemarknaden och avveckla Medietilsynet skriver Høyre i sitt partiprogram för kommande valperiod. Partiet vill också reducera presstödet. *Mediepolitikken er avgjørende for å sikre ytringsfriheten og den*

offentlige samtalen, men også helt sentral i det å forvalte og utvikle språket og den kulturelle tilhørigheten., skriver Rune Aale Hansen som er chef for Høyres programsekretariat. Han menar att tiden är mogen för att se på nya lösningar som är anpassade för vår tid och ny teknik, och som säkrar konkurrens och etableringsmöjligheter. Mångfalden i mediebranschen bör säkras genom öppna nät i vilka de som producerar innehåll inte blir "utsilade" av nätägarna. Høyre vill vidare bl.a. behålla NRK som ett licensfinansierad public servicebolag och tillåta politisk reklam i tv.

(Kampanje)

<http://www.lokalradio.no/?sid=1&artikkel=1235>

Debatt

SR & SVT påverkar politiken; sorterar bland partierna

Fler medborgare röstar i Melodifestivalen än i EU-valet. Då måste man våga släppa in de partier som finns i det politiska landskapet utanför, också, skriver Gudrun Schyman i Aftonbladet.

I åldersgruppen 18-25 år röstade bara var fjärde person. I kommande val är gruppen förstagångsväljare större än någonsin tidigare. Att mindre än hälften av Europas befolkning röstar är naturligtvis ett underbetyg för hela EU-projektet.

Den demokratiska legitimiteten är ytterst svag men samtidigt ökar den politiska makten. Som det ser ut nu är det faktiskt fler medborgare som röstar i Melodifestivalen än i EU-valet. Det borde vara en stor utmaning för public service att ändra på det. Men en av utgångspunkterna för SR:s och SVT:s arbete inför EU-valet går stick i stäv med demokratiuppdraget. Både Sveriges Radio och Sveriges Television har nämligen bestämt att bara de partier som redan sitter i parlamentet får komma till tals. Bara de partier som finns representerade i riksdagen eller EU-parlamentet kommer att bjudas in till valdebatterna. Resultatet av den hållningen är att Sverigedemokraterna kan fortsätta att skörda sympatier för att de påstår sig våga tala om det som ingen annan vågar tala om, nämligen flykting- och invandrarproblem. Det betyder att ingen granskar deras övriga politik, som är djupt konservativ och

präglas av en reaktionär kvinnosyn som skulle föra oss hundra år tillbaka i tiden, skriver Schyman. Hon påpekar att eftersom Sverigedemokraterna kittlar och har nyhetsvärde kommer det att skrivas och rapporteras oavsett vilka riktlinjer public serviceföretagen antar. Så när public service bestämmer sig för att utestänga samtliga partier som ännu inte tagit plats i parlamentet får det i stället till konsekvens att man stänger ute röster från den ideologiska motpolen, nämligen feminismen.

Det ansvar som public service borde axla är att ge så många medborgare som möjligt så mycket kunskap som möjligt inför EU-valet. Då kan man inte begränsa sig till att spegla det som sägs och görs av partier som redan är inne i parlamentet. Då måste man våga släppa in de som finns i det politiska landskapet utanför, också. Eller cheferna på Sveriges Radio och Sveriges Television kanske är nöjda med att det är Melodifestivalen som vinner valet? avslutar Gudrun Schyman. Läs hela debattartikeln:

<http://www.aftonbladet.se/debatt/article4698628.ab>

---

television

Förbud mot produktplacering i brittisk tv

Det blir inte tillåtet för brittiska tv-bolag att produktplacera i sina program meddelar regeringen. Detta trots kollapsen för den traditionella TV-reklamen. Beslutet fick ett skarpt svar från ITV, landets största kommersiella bolag för marksänd tv, som menar att beslutet är "perverst och förbryllande". ITV överväger söka en juridisk prövning. *There is a lack of evidence of economic benefits, along with very serious concerns about blurring the boundaries between advertising and editorial* säger kulturminister Andy Burnham. (International Herald Tribune)

Inga fler public servicebolag. Dags att privatisera Channel 4

Tidigare BBC-ordförande Sir Christopher Bland, som också varit ordförande i British Telecom, har avfärdat regeringens förslag om ett ny public servicebolag som inkluderar Channel 4 för att skapa konkurrens med BBC. Han kallar det önsketänkande och att menar att det på intet sätt är säkert att landet har råd med ens ett ordentligt finansierat public servicebolag - för att inte tala om två sådana.

Det vore klokare att privatisera Channel 4 än att skapa ett andra klassens public service-bolag. *There's no argument about the fundamental premise of can we afford to support two properly funded public service broadcasters. No other country in the world can. Most countries in the world can't afford one. Bland säger också We cannot afford to maintain Channel 4 with its public service remit in its historic form ... The moment has come for privatisation of Channel 4.* (MediaGuardian)

BBC och ITV delar regionala resurser

BBC kommer att dela regionala nyhetsresurser med kommersiella tv-bolaget ITV, som med detta kommer att spara upp till 8 miljoner pund per år. Det handlar bl.a. om att dela satellitfordon och bildmaterial för rutininslag. Båda företagen försäkrar att arrangemanget inte kommer att påverka det redaktionella oberoendet. BBC Trust- det högsta beslutande organet - har klargjort att mångfalden måste gentemot tittarna upprätthållas. (MediaGurdian)

Lokal-tv-stationer bryr sig inte om förbud mot politisk reklam

Den europeiska människorättsdomstolen slog fast tidigare i år att det norska förbudet mot politisk tv-reklam kränker yttrandefriheten. Nu har 14 lokal-tv-stationer trotsat förbudet och visar Höyres reklamfilm. *Ytringsfriheten har vunnet, det må Giske akseptere. Han kan ikke legge Norge på samme nivå som de land som ikke aksepterer dommer i menneskerettssaker,* säger stortingsrepresentanten Olemic Thommessen (H). Reklamfilmen har visats 3-20 gånger på bl.a. TV Sunnmøre och VF 24 i Vestfold liksom på webb-tv.

Valreklam i tv lockar inte svenska partier

Inför valet till Europaparlamentet 2009 och riksdagsvalet 2010 har TV4 bjudit in de svenska riksdagspartierna för att diskutera tv-reklam. Den inbjudan har inte fallit i god hos Miljöpartiet som i ett brev till partierna i riksdagen uppmanar dem att avstå från sådan reklam. *Tv-reklam kan riskera att både urholka det politiska systemets trovärdighet och skapa politikerförakt,* skriver partisekreterare Agneta Börjesson (mp) när hon bjuder in övriga partisekreterare till samtal. *Hela Sverige brukar tapetseras med reklam vid en valrörelse. Vad är det som gör att det blir så svårt och konstigt om vi också har den reklamen i tv?* säger TV4:s vd Jan Scherman. Att tv-reklam skulle leda till ett sämre klimat i valdebatten, tror Scherman inte på. I stället lyfter han fram

tv som en plattform för att öka intresset bland annat inför valet till EU-parlamentet där det svenska valdeltagandet tidigare varit mycket lågt.

Socialdemokraternas partisekreterare Ibrahim Baylan ställer sig helt på miljöpartiets sida. *Vi har ju sett vad tv-reklam gör med valrörelserna i exempelvis USA. Den som har mest pengar kan vinna val samtidigt som politiken reduceras till snuttar på 25 sekunder. Moderaternas partisekreterare Per Schlingmann är visserligen inte emot tv-reklam i sig men anser att den är väldigt dyr och att det är en anledning till att vi inte kommer att se mycket av den i valrörelser. Jag tror också att reklam spelar en väldigt liten roll i val. Partier kommer att köpa mindre reklam framöver och jobba mer med innehållet i egna kanaler i form av exempelvis hemsidor och bloggar,* säger Schlingmann.

Centerpartiet och Kristdemokraterna har inte tagit ställning i frågan liksom Folkpartiet som dock också anser att USA är ett avskräckande exempel när det gäller tv-reklam. Vänsterpartiet ställer sig på samma sida som övriga partier inom vänsterblocket. (TT/DN)

Lösning på tv-bråket i sikte

Teracom har stoppats av PTS från att ta ut vilka avgifter bolaget vill av tv-bolagen som sänder i marknätet. Därför har de inte velat bygga ut det sjätte sändarnätet, kanalknippet (mux) 6. Flera kanaler har sedan årsskiftet tillstånd att sända i mux 6, men har inte kunnat göra det eftersom nätet ännu inte har kommit igång. Bland kanalerna finns Discovery Science, Viasat Sport 1, TV 1000, National Geographic Channel och Jetix. Men nu kan en lösning på konflikten vara på gång. PTS har föreslagit att de fria kanalernas avgifter även i framtiden ska vara reglerade men att Teracom i fortsättningen själv får bestämma priserna. Orsaken till att PTS kan släppa på kraven är att det numera råder full konkurrens på betal-tv-området med satelliter och ip-tv. (TT/Sydsvenskan)

Rustar för webb-tv-krig i Sverige

Ca 770.000 personer tittar på någon form av webb-tv en genomsnittlig dag i Sverige. Under fjärde kvartalet var räckvidden för rörlig bild på nätet drygt tre miljoner, en siffra som fortsätter öka i snabb takt, enligt Mediavision. Länge har det talats om det stora genombrrottet, men det är först nu som antalet tittare har kommit upp i en storlek som gör det möjligt för mediebolagen att tjäna pengar på

annons- eller abonnemangsförsäljning. En förklaring är att 80 procent av de svenska hushållen har bredband. En annan är utbudet. Mognaden i konsumentbeteendet har skett i takt med att innehållet på webb-tv-sajterna har ökat.

Trots det brinnande intresset från både konsumenter och branschaktörer kan dock ingen ännu säga hur stor webb-tv marknaden kan bli. 2008 uppgick de totala medieinvesteringarna till 20-40 miljoner kronor, småsmulor i jämförelse med den totala annonsmarknaden som omsätter 32 miljarder kronor. Marie Nilsson, vd för Mediavision säger att annonsmarknaden än så länge är "extremt utvecklad", jämfört med konsumentbeteendet. Hon tror att det krävs en större mognadsgrad och en bättre dialog mellan branschaktörerna för att det kommersiella genomslaget ska ske. *De största aktörerna måste samlas för att det mest intressanta innehållet ska kunna erbjudas på ett enkelt sätt. Kanske liknande det som dagens tv-operatörer gör. Först då kommer konsumenten vilja betala och tittandet utvecklas.* Så småningom ger detta räckvidd också till annonsörerna. Men först måste marknads aktörer enas om frågor som rör teknik, rättigheter, reklamformer och mycket annat. (Svenska Dagbladet) Läs hela den intressanta artikeln på http://www.svd.se/naringsliv/it/artikel_2581367.svd

Danmarks Radios nya tv-kanaler får sina namn

De tre nya DR-kanaler som kommer i det nya digitala marknätet i november, som Public Access tidigare skrivit om, har nu fått sina namn: DR Ramasjang (barnkanalen för 3-10 åringar kl 06-20), DR K (kultur- och historiekkanalen kl 16-24) och DR HD (HD-kanalen). Dessa tre kanaler kompletterar således de tre redan befintliga DR1, DR2 och DR Update. Samtliga kanaler är utan extra kostnader för tittarna även via kabelnäten.

Framgång för Danmarks Radio i nordiskt tv

Förra året sände SVT 382 program från de övriga nordiska ländernas public service-kanaler medan endast 175 av SVT:s program sändes i dansk, norsk, isländsk, grönländsk och finsk tv. Flest program 351 lyckades Danmarks Radio exportera till de övriga länderna - en ökning med 11 % från 2007. Oftast visades de nordiska programmen på bästa sändningstid. Enligt Nordvisionens statistik var programutbytet förra året rekordstort. *Programudvekslingen i Norden var sidste år den største nogen sinde, og jeg tror faktisk, at den vil blive endnu større i den kommende tid,* säger generalsekreteraren i Nordvisionen Henrik Hartmann. Ökningen kan bl.a. bero på att alla public servicebolagen får allt fler kanaler genom digitaliseringen. Läs hela Nordvisionens årsberättelse på http://www.nordvision.org/aktuelt/vis_nyhed/Nordvision_aarsrapport_08/3/

Danmark stänger kurd-tv inför NATO-utnämningen

Turkiet har i fyra år förgäves försökt få Danmark att stänga den kurdiska tv-kanalen Roj TV som sänder via satellit från Köpenhamn till hela världen. Detta sägs vara en av orsakerna till att Turkiet har velat inlägga sitt veto mot att statsminister Anders Fogh Rasmussen skall bli ny generalsekreterare för NATO. Enligt en turkisk tidning har Anders Fogh nu skickat två chefsåklagare till Ankara för att diskutera en stängning av Roj TV. Turkiet betraktar Roj TV som en gren av den kurdiska motståndsrörelsen PKK. Riksklagaren Lise-Lotte Nilas förnekar det att beslutet har något samband med den möjliga utnämningen. (Vatan via Turk.net)

Ännu en lokal-tv-station läggs ned i Norge

btv som drivs av tidningen Bergens Tidende kommer att läggas ned och 15 anställda mister jobbet. Orsaken är en svag annonsmarknad och dåliga grundvillkor för lokal-tv.

Overgangen til digital plattform har vært vanskelig for alle lokal-tv-stasjoner som er blitt utsatt for det, noe vi har sett på seertallene. Vi har ikke tvilt på at innholdet har vært av høy kvalitet, og tilbakemeldinger fra publikum tilsier det samme. Desto tristere er det at vi tvinges til å ta en slik beslutning, säger chefredaktör Trine Eilertsen. I höstas lades tre lokal-tv-stationer ned och två fick nya ägare. (Kampanje)

Ungdomsledare ny ordförande för norska Frikanalen

Trond Enger har vid föreningen Frikanalens årsmöte valts till ny ordförande. Enger kommer från *Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner*. Vice ordförande blev Holger Gulbrandsen i *Norsk Musikkråd*. Årsmötet fastställde också nya medlemsavgifter: Föreningar som har en omsättning under en halv miljon Nkr betalar 1.000 kr/år. De med högre omsättningen betalar på en skala mellan 4.000 och 12.000 kr/år. Frikanalen är en nationell öppen kanal som sänds i det digitala marknätet.

<http://www.frikanalen.no>
<http://www.frikanalen.tv>

Ännu ingen massmarknad för bredbandsvideo

Bredbandsvideo har ännu inte slagit igenom i Europa enligt en analys som gjorts i fem länder; Storbritannien, Frankrike, Spanien, Tyskland och Italien. Park Associates har funnit att bara 1 av 5 bredbandsabonnent i Europa har tittat på en film eller ett tv-program på nätet senaste halvåret. Bredbandsabonnenter vill helst se film på bio eller vänta till en film eller ett tv-program kommer på vanlig tv. I Storbritannien vill man förutom tv och bio helst titta på DVD-film som hyrs eller köps. I Spanien gäller det allra mest bio, medan tyskarna föredrar tv och köp-DVD. (VNU Net)

3D HD via satellit på gång i Europa

Eutelsat Communications har deltagit i en från-början-till-slut demonstration av 3D-HD via sin Eurobird 3-satellit. Sändningen, som skedde i samarbete med OpenSky and dBW. Demosändningen har föregåtts av tre månaders tester av skärmar och kodare. De tre företagen kommer att kombinera sina resurser och expertis för att tillhandahålla 3D-HD i Europa, från inspelning till visning på dukar och i skärmar. Det handlar om såväl publika

visningar som i biograf som hemmavisning. Eutelsat)

Time Warner köper centraleuropeisk tv-bolag

Amerikanska mediejätten trotsar de dåliga tiderna och köper en tredjedel av *Central European Media Enterprises* för 241,5 miljoner dollar. Bolaget som grundades av kosmetikaarvtagaren Ronald S. Lauder är baserat på Bermuda och har sin verksamhet i Bulgarien, Kroatien, Tjeckien, Rumänien, Slovakien, Slovenien och Ukraina. Time Warners dotterbolag Warner Brothers kommer att tillsammans med CEME starta tv-kanaler i Central- och Östeuropa.

Filippinerna väljer DVB-H för mobil-tv

Den andra arbetsgruppen, som arbetar med att välja ut en teknisk standard för marksänd digital tv på Filippinerna, har rekommenderat att ifråga om mobil-tv bör man välja den europeiska plattformen DVB-H. Detta bekräftar den rekommendation den första arbetsgruppen gjorde redan 2006.

Svensk public service i blåsväder:

- Diplomater anmäler Sveriges Television

SVT:s programserie *Diplomaterna* har anmälts till Granskningsnämnden av två svenska diplomater. Ambassadör Madeleine Ströje i Reykjavik och fd ambassadör Martin Wilkens anser att *Diplomaterna* var "kränkande för en hel yrkeskår och brast därigenom allvarligt i opartiskhet." Anmälarna menar att programmet inte ger en korrekt bild av en diplomats vardag och huvudsakliga arbetsuppgifter. "Programmet är inte en dokumentär utan en illvillig narrbild som underblåser fördomar och vulgäruppfattningar om diplomater. /---/ Vi och många UD-kolleger känner oss kränkta och förolämpade." (SVT Kulturnyheterna)

- SVT:s "Grillad" är ett bottennapp

I *Världen och vi* skriver redaktören Siewert Öholm om SVT:s "Grillat". Han menar att SVT abdikerat som garant för en seriös och mogen kvalitetsnorm. Grillad skulle inte ens vara en höjdare på skolfesten, trots att skämten ligger på fjortisnivå. Hela programmet går rakt på tvären mot samhällets och skolans stora ansträngningar att skapa respekt och acceptans mellan människor. Humorn är oftast under bältet och språket infamt billigt med ett ordförråd som byggs av svordomar. Han

skriver bl.a. att det är inte moralpanik, eller satirskräck eller tråkmånseri att ifrågasätta Grillad. Det handlar egentligen bara om att iakttä och identifiera en allt högljuddare tendens i vår tid. Grillad är ett uttryck för det dekadenta, det vulgära och det anti-intellektuella som blir följderna av ett avideologiserat samhälle, där människosyn, hänsyn och vanlig finess är förbjuden eller inte ens finns kvar. Det är nu det är läge att ta upp kampen om en tv-kanal som både kan vara bred i utbudet, tillåta mångfald i analysen och berätta om att Gud finns. "Grillad" har fört det arbetet framåt med raketfart, skriver Öholm som tidigare tagit initiativet till en ny kristen tv-kanal. Läs hela krönikan på http://www.varldenidag.se/index.php?option=com_content&task=view&id=4023&Itemid=30

---

radio

Svensk närradio vill ha genomgripande förändringar

Närradios riksorganisation, NRO, har till regeringen lämnat synpunkter på utredningsbetänkandet om en ny radio- och tv-lag. En sådan kommer att ingå i den proposition om kommersiell radio och icke-kommersiell lokal radio resp. tv som lämnas till Riksdagen tidigt kommande höst.

NRO vill ha en betydligt mer genomgripande förändring av begreppet närradio än vad som framlagts av denna utredning. NRO anser bl.a. att sändningstillstånd enbart ska ges till en lokalt förankrad organisation, som driver respektive radiostation i sändningsområdet, vilket är en anpassning till internationell standard. Sändningsområdet ska inte bestämmas av kommungränser utan av teknisk räckvidd i regionen. Denna radiostation skall vara en för samhället transparent organisation (ekonomisk förening eller aktieföretag) med icke-vinst-utdelande (non-profit) syfte inskrivet i stadgar/bolags-ordning samt vara öppen för medlemskap för alla medborgare och ideella föreningar/samfund.

NRO anser att begreppet närradio bör ersättas med en beteckning som inte begränsar verksamheten geografiskt utan knyter mediet till civila samhället och gör det möjligt att även sända "närradio" regionalt och nationellt.

Riksförbudet, som innebär att program inte kan sändas över resp. kommungränser, bör

avskaffas om reklamproblematiken samtidigt kan regleras på ett bra sätt. Reklam är egentligen inte av betydelse för äkta ideell verksamhet, men kan enligt NRO behållas, som kompletterande finansieringsmöjlighet, om lagstiftaren kräver icke-vinstutdelande syfte för tillståndshavare.

Regionala provsändningar med DAB+ bör startas av Teracom tillsammans med NRO med statligt projektstöd i syfte att pröva etablering av rikstäckande radiokanal för civila samhället. Bevakning av alternativa tekniska system för digitalradio bör påbörjas parallellt med detta. NRO anser att det finns ett behov av att samarbeta med myndigheterna att utveckla området till en del av samhällets totalförsvår i händelser av svåra olyckor etc. Till det bedömer NRO att det behövs ett statligt stöd i tre år om 3 miljoner per år. Finansieringen kan exv. ske genom en halv procent av tv-avgiftsmedel.

Upphovsrättskostnaderna gröper ur föreningskassan och är de enskilt högsta kostnaderna för radiostationerna. Det behövs statliga initiativ för en särlösning för icke-kommersiell radio. Detta kunde vara att icke-kommersiell radio betalar ett rimligt årligt engångsbelopp och att staten bidrar med resterande belopp. - NRO ser att det finns ett stort behov av att medverka på integrationspolitikens område med bl.a. publicistisk utveckling för minoritetsspråk i Community media. Även här kan ett gemensamt projekt drivas med myndigheterna.

Med statligt organisationsstöd vill NRO tillsammans med Riksförbundet Öppna Kanaler bilda en gemensam riksorganisation för radio och tv i det civila samhället. Denna skulle kunna bl.a. matcha och samarbeta med public servicesfären och kommersiell radio. Denna skulle kunna utveckla dessa ickekommersiella medier och bättre knyta an till det civila samhällets organisationer, internationellt samarbete, teknikutveckling och finansiering. Vidare anser NRO att närradios årliga frekvensavgifter till PTS avskaffas.

NRO har i sitt remissvar även gett detaljerade förslag till förändringar i nuvarande lagtext. Läs hela yttrandet på <http://www.communitymedia.se/radio/nroremis2009.pdf>

Fakta: Det finns i Sverige 130 ideellt drivna och ett 20-tal kommersiella närradiostationer.

Tyska delstater godkänner digitalradio med DAB+

Rundfunkkommission - radio- och tv-kommissionen - har meddelat att alla 16 tyska delstater har enats om att godkänna ett nationellt kanalknippe (multiplex) som skall kunna sända 10-15 radiostationer. En tredjedel avsätts för den nationella public servicebolaget Deutschland Radio och övriga utrymmet ges till privata operatörer som får tillgång till rikssändningar för första gången. Det nationella kanalknippen kommer att kompletteras av två eller tre kanalknippen i vardera av de 16 delstaterna för regionala och lokala stationer. Totalt kommer utrymme finnas för 30-40 digitala kanaler i varje region.

Franskt beslut om digitalradio

Regeringen har beslutat att alla nya mottagare som säljs i landet från 2012 måste kunna ta emot den digitala plattformen T-DMB. Undantag är bilradio som skall vara DMB-klara 2013. DMB är en standard som inte skiljer sig mycket från DAB+. Med DMB kan man också ta emot mobil-tv. Redan i april väntas en lista över sändningstillstånd offentliggöras och att en plan för övergången till digital radio blir klar i juni. Planen kommer att innehålla detaljer om hur full täckning av hela Frankrike skall uppnås. Något beslut om att FM-bandet skall stängas har inte tagits även om årtalet 2020 har nämnts i debatten. Närradio och lokala radiostationer är bekymrade över kostnaderna med digital radio och väntas fortsätta sända analogt på FM. (Radionyt.dk)

Fakta: Det finns ca 700 närradiostationer (radio associatives) i Frankrike.

NRK-chefen vill dämpa DAB-konflikten

Hans-Thore Bjerkaas har mött ITK Norge, som är databranschens organisation, i syfte att försöka få mindre krångel och mer samarbete om framtidens radio. ITK har länge varit kritisk till satsningen på DAB. Försäljningen av DAB-mottagare går trögt och myndigheterna vill inte släcka FM-bandet. *Nå prøver vi å få til et bedre samarbeid og få ristet løs hele bransjen til en bedre forståelse av mulighetene som ligger i digitalisering av radio. Vi må forankre dette bedre,* säger Bjerkaas til Dagens Näringsliv.

Per Morten Hoff, chef för IKT Norge, säger att det råder inget tvivel om att DAB inte har slagit igenom på marknaden och jag vill inte skylla på NRK för detta. *Men hvis vi kan komme frem til noe med en riktigere teknologisk standard,*

så vil det kanskje være mulig å bygge ned motstanden mot dab blant folk, säger Hoff. (Kampanje)

Fakta: Norge har liksom Danmark valt den äldre DAB-standarden. Australien och Tyskland kommer att välja den modernare standarden DAB+

'Good morning, good afternoon and good evening listeners'

Gryning för trådlös webbradio

Det finns 2,5 miljarder analoga radiomottagare i världen och de flesta nya mottagare som tillverkas är fortfarande analog. De flesta bilar som tillverkas i år kommer att förses med analog radio. Huvudparten av världens 44.000 radiostationer sänder analogt skriver brittiska analysföretaget Deloitte i en rapport.

Radion har länge försökt bli digital. Det finns en hel del digitala radiotjänster via marksändningar och satellit, men det är framförallt på Internet där radion, med sitt begränsade krav på bandbredd, har funnit nästan från nätets början. Det finns mer än 10.000 webbradiostationer på nätet, men det är fortfarande en nischverksamhet i jämförelse med traditionell radio.

Men under 2009 kan Internet radio, särskilt trådlöst (Wi-Fi) lyfta ordentligt ifråga om publik och intäkter. Marknaden kan öka 20 procent baserat på en mottagarbas på nästan 1,5 miljard Internetanvändare i världen. Två tredjedelar av dessa har bredband. Dessutom utgör lyssnare på sina arbetsplatser en växande publik för Internet radio.

De särskilda mottagarna för Internet radio kommer att falla i pris. Portabla wifi-mottagare säljs redan för under 100 dollar. Ännu mer betydelsefullt blir den växande basen med smarta telefoner med WiFi (typ iPhone).

Men den största faktorn som driver utvecklingen mot Internet radio är de tre egenskaperna som formatet erbjuder: Internet radio är geografiskt gränsöverskridande och är tidlöst eftersom man kan få arkiverat material när man vill. Man kan lyssna i världen och ändå samtidigt lokalt. Internet radions lockelse blir kombinationen av allt detta i en lättanvänd portabel radio som liknar de mottagare man har varit van vid och som ger mer mångfald. Internetradiation kanske inte bara återupplivar mediet. Den kanske återupptäcker det skriver Deloitte i sin rapport.

I rapporten ges råd om hur radioföretag kan utveckla Internetradio bl.a. hur man skall nå olika mottagarplattformar som datorer, de särskilda Internetmottagarna och smarta mobiler. Reklamköpare rekommenderas att närmare följa utvecklingen med webbradion, so kan bli en kraftfull plattform. Läs mer på <http://www.deloitte.co.uk/TMTPredictions/media/Dawn-of-wifi-radio-internet-radio.cfm>

Iphone ökade räckvidd med 15 procent

Amerikanska Clear Channel har ökat sin totala räckvidd med 15 procent, sedan företaget introducerade webbradiotjänsten *Iheartradio* för snart ett halvår sedan. Iheartradio finns dels på egen hemsida, dels som en programvara för Iphone och Ipod Touch. Lyssningen via Iheartradios Iphone-program, som har laddats ned över en miljon gånger, har ökat med i genomsnitt 13 procent per vecka sedan lanseringen. På Iheartradio sänds totalt 150 radiostationer från Clear Channel, däribland nischade webbkanaler som exempelvis Pride Radio och trafikrapporter från New York och Los Angeles. (Radionytt)

Satellitradio för iPhone

Sirius XM Radio Inc vill utöka räckvidden för sin satellitradio med ett samarbete med satellit-tv-bolaget DirecTV. Man erbjuder under andra kvartalet sina 19 miljoner abonnenter och sju miljoner amerikanska iPhoneanvändare en iPhone-applikation som också kan användas av de som lyssnar med iPod Touch på trådlöst bredband.

Ryssland och Indien bygger upp radion med DRM

Den digitala radiotekniken DRM (som används för kortvåg, mellanvåg och långvåg) har funnits i flera år, men framgången har låtit vänta på sig bl.a. saknas ännu mottagarna ute i handeln. Nu har Ryssland och Indien beslutat att använda DRM för kort- och mellanvågsbanden (d.v.s. under 30 MHz). DRM är bättre att använda än DAB när stor räckvidd eftersträvas.

All India Radio har sedan 2007 testsänt DRM och menar att DRM är den teknik som är bäst lämpad för övergången från analog till digital radio. Man sänder nu på en 250 kW:s kortvågssändare från New Delhi och kommer inom kort att övergå digitalt på fyra till lika starka kortvågssändare. Senare är det meningen att man skall använda DRM för 42 nya och 36 existerande mellanvågssändare.

DRM-konsortiets ordförande **Ruxandra Obreja** (BBC World Service) säger *I am excited and encouraged by the developments in India and Russia with their huge broadcasting networks and where DRM implementation will give radio a new and exciting 'digital' lease of life.*

Polskie Radio DRM-sänder till Europa

Tyska sändarbolaget Media Broadcast, som tillhör TDF Group, har börjat sända det polska public servicebolagets europasändningar digitalt (DRM) på engelska och tyska på 6015 kHz resp. 3975 kHz från Nauen och Wertachtal i Tyskland. Effekten är 500 kW och programmen hörs med god kvalitet i hela Europa.

SBS Radio nära att stängas

Det var dålig koncernekonomi och höga musikavgifter som kraschade danska SBS Radio.

SBS Radio med Nova FM, The Voice och Radio City var mycket nära på att stängas helt innan man lyckades övertyga ägarna ProSiebenSat.1 att man hade en sparplan som bl.a. innebär att 39 avskedas (halva personalstyrkan) och att Radio City stängs i Köpenhamn. Enligt Mediawatch kommer sparplanen att sänka kostnaderna med 10 milj dkr per år.

Avgifterna till KODA och Gramex har varit för höga och utgjorde senaste året 40 % av omsättningen. Vi har vädjat till politikerna om att få ner avgifterna om de fortsättningsvis vill ha kommersiell radio i Danmark, men inget har skett säger administrativa chefen i SBS Radio. Sedan 2004 har SBS Radio investerat mer än DEK 200 milj på marknadsföring av sina kanaler.

Bakom krisen ligger tyska moderbolaget ProSiebenSat.1:s stora underskott med 1 miljard dkr. Dessutom har SBS Radio nyligen mist i stort sett alla sina lokala koncessioner i Norge. (Radionyt.dk)

De nya lokalradiotillstånden i Norge:

*** Chockbeslut för SBS Radio. Oro för annonsmonopol**

Radio Metro, Energy och P4 är vinnarna i den omtagna koncessionstilldelningen med 38 tillstånd för lokalradio. Det blev en chock för SBS Radio 1, som miste lyssnarna Oslo och Trondheim och får nöja sig med 12-timmarskoncessioner i Bergen och Stavanger. Radio 1 och The Voice är uttraderade från lokalradio-marknaden. *Dette er meget dramatisk for os. For*

en aktør som har kørt i 25 år er dette dramatisk for både ansatte og lytterne, som støtter os i den kamp vi har haft, säger Bente Klemetsdal på SBS Radio. Stämningen är på bottennivå för de 80 anställda som snart kan stå utan arbete. SBS kunde inte utlova lika mycket lokalt innehåll som konkurrenterna.

Medieköparna är nu rädda för ett annonsmonopol i norsk kommersiellradio. Glenn Engebretsen i Mediaedge:cia tror att rikskanalen Radio Norge kan bli lagt ned, om Radio 1 inte får flere koncessioner. SBS Radios verksamhet baseras på stordriftsfördelar.

Svein Larsens nystartade Radio Metro har bl.a. fått 24/7-koncessioner i Stor-Oslo, Bergen och Trondheim. P4 kan börja sända dygnet runt i Stor-Oslo, Stavanger, Bergen och Trondheim. Energy kan också sända i dessa städer bl.a. på frekvenser som tidigare användes för NRK Klassisk. Nöjda är också Radio Tango, som nära att mista sitt tillstånd i Oslo förra året. Däremot så mister Jazzradion och Radio Latin Amerika sina tillstånd i Oslo. Hela listan på tilldelade sändningstillstånd finns på <http://www.medietilsynet.no/no/Nyheter/Nyheter/Tildeling-av-konsejsjoner-til-lokalradio-2009/>

*** Radiokanalerna bjuder över varandra**

Koncessionssystemet undergrävs genom att radiostationerna överbjuder varandra menar forskaren Gunn Enli vid Institutet för medier och kommunikation Universitetet i Oslo. Strategin har varit att sälja in sig som mer attraktiva än Radio 1 genom att utlova mer lokalt innehåll. Det fungerar ju så i en skönhetskonkurrens att den som lovar mest vinner. (Kampanje)

*** Lokalt innehåll kan bli nattradio**

Kulturminister Trond Giske räknar med fortsatt klagomål efter de nya radiokoncessionerna nu delats. Han säger till VG det är olyckligt att 24/7-stationerna tillåts sända lokalt innehåll enbart mitt i natten: *Nei, det er nok ikke likegyldig for lytterne om de lokale programmene går på natten eller på dagen.*

Communities are the radio stars Framgångsrik brittisk radiosatsning

Den nya brittiska närradion, som startade 2005, när nu 8 miljoner och efterfrågan på nya licenser är fortfarande hög enligt mediemyndigheten Ofcoms första årsrapport om Community Radio. 130 stationer sänder redan och ytterligare 50 med tillstånd förbereds.

En genomsnittlig icke-vinstdrivande radiostation täcker små geografiska områden och producerar i genomsnitt 81 timmar/vecka originellt och särskiljande utbud, oftast lokalt producerat. Radiostationerna speglar en variation av kulturer, demokratiska grupper och smaker i Storbritannien. 41 % av stationerna vänder sig till en allmän publik i mindre städer eller landsbygdssamhället. 18 % sänder till en allmän publik i större städer, men en betydande andel riktar sig till unga (17%), minoritet/etiska grupper (14%) och militära basområden (5%).

En Community Radio-station drivs i genomsnitt, av 74 frivilliga som lägger ner 214 timmars arbete per vecka. För hela sektorn betyder detta mer än 100.000 frivilligtimmar i månaden. Förutom att leva upp till det grundläggande tillståndskravet att vara till socialt gagn för lokalsamhället, måste varje station också tillhandahålla utbildning/träning och *accessibility* (tillgänglighet för medborgaren). Exempelvis har Bang Radio i västra London under ett år radiotränat mer än 230 ungdomar. WCR Radio i Wolverhampton har gett certifierad utbildning till 49 av sina 190 frivilliga.

Förutom de ideella insatserna behövs det även reda pengar för att driva en station. Den typiska årsintäkten för en radiostation är 66.500 pund, även om en del stationer klarar att gå runt på £6.000. De vanligaste intäkterna är bidrag (45%), donationer (12%) och tjänsteavtal med kommunala myndigheter (11 %) samt reklam (18%). Alla intäkter måste användas för egna radioverksamheten.

Community radio is a real success story. It delivers rich and varied content to listeners and provides additional benefits through community involvement and training, säger Peter Davies som är chef för Ofcoms avdelning Radio Policy. Hämta hela den utförliga rapporten på http://www.ofcom.org.uk/radio/ifi/rbl/community_radio/cr_annualrpt/

Nya brittiska närradiotillstånd

Ofcom har nu tilldelat fyra nya community radio-tillstånd

- * CAM (Cambridge)
- * Wayland Radio (Swaffham and Watton, Norfolk)
- * Carolina FM (East Braintree, Essex)
- * Future Radio (Norwich)

Tillståndsperioden är fem år.

Lista över alla brittiska stationer finns på www.ofcom.org.uk/static/radiolicensing/Community/community-main.html

Piratradioveckor vid holländska kusten

De holländska kommersiella stationerna Radio Seagull och Radio Waddenzee återvänder i några veckor till sitt ursprung; havet. Från 20 maj till 6 juni ankras ett av de två fortfarande existerande verkliga piratradioskeppen *LV Jenni Baynton* i Waddenzee utanför holländska kusten. Radio Seagull kommer att tillsammans med sin systerstation Radio Waddenzee att sända på mellanvåg 1602 kHz. Den landsbaserade sändaren stängs av under tiden. Är du i trakten denna tid så kan du besöka ett äkta piratradioskepp. mer info på <http://www.radioseagull.nl/>

En samlad radioplattform på nätet

BBC vill skapa en ny internetbaserad plattform för all brittisk radio, inklusive de kommersiella stationerna. Enligt Media Guardian är idén att redan i år lansera en "Radio Plus"-spelare med inspiration från BBC:s framgångsrika Iplayer. Spelaren ska finnas som webbsida och dessutom kunna integreras i olika slags digitala mottagare. Lyssnarna får tillgång till den senaste veckans radioprogram och kan dessutom förboka hårddiskspelning av kommande sändningar. Den brittiska reklamradions branschorganisation Radio Centre har välkomnat projektet. (Radionytt)

---

annat

Tevefolket får ny ordförande

Intresseorganisationen *Tevefolket* har utsett Jan Friedman till ny ordförande. Föreningens viktigaste uppgift de närmaste åren blir att uppmärksamma den svenska betal-tv-industrin kring hoten som följer av initiativen i EU om tillskapandet av en s.k. gemensam tv-marknad. *Idéerna om en inre gemensam tv-marknad kan tyckas tilltalande men konsekvenserna för tittarna i små länder som de nordiska kan visa*

sig bli förödande. Om köp av rättigheter inte längre kommer att följa med landsgränserna skulle vi få en utveckling där allt fler rättigheter säljs icke exklusivt till pan- europeiska aktörer, säger Jan Friedman. Ett sådant system skulle urholka de nationella TV- kanalerna unika position och riskera kvalitén i de nationella fri- och betal-tv- kanalerna. Genomförs detta kommer de nationella kanalerna, istället för att konkurrera med varandra som nu, på allvar istället tvingas konkurrera med de stora internationella tv- bolagen. Om dragloken, som attraktiva sport- och filmrättigheter, går förbi de nationella kanalerna flyr tittarna till andra kanaler där dessa program visas. Förutsättningen för att investera i dyrbar lokal programproduktion riskerar då att urvattnas, framhåller han.

Jan Friedman har varit verksam i den kommersiella tv- branschen i 25 år. På 80- talet var han med i grundarkretsen då Kinneviks tv-verksamhet etablerades. Under senare år har Friedman i olika omgångar bl.a. varit rådgivare åt företagsledningarna på TV4 och Comhem m.fl. mediebolag. Tevefolket är en branschsammanlutning av intressenter inom betal-tv- marknaden, som arbetar för att öka förståelsen för betal-tv- branschen, att förbättra förutsättningarna för tv-branschen och att motverka olika former av olovligt tv- tittande. Jan Friedman efterträder skådespelaren Tomas Bolme som varit förenings ordförande i 10 år. Läs mer: <http://www.tevefolket.se>

Foto: Cecilia Ohlsson/SVT

Ny stabschef på Sveriges Radio

Jan Petersson, strategischef på SVT, blir en av fyra direktörer i den bantade SR-ledning som vd Mats Svegfors och vice vd Cilla Benkö presenterade förra veckan. Ansvarsområdet är omvärlds- och publikanalys, kommunikation och ett antal stabs- och specialistfunktioner. Han skall i ett första skede, tillsammans med administrativa och tekniska direktören Jyrki Elo och programdirektör Björn Löfdahl, bereda det förslag till ny organisation för SR som vd Mats Svegfors och vice vd Cilla Benkö presenterade förra veckan. Avsikten är att Petersson när en ny organisation träder i kraft,

preliminärt 1 maj, blir chef för stabsenheten med omvärlds- och publikanalys, extern kommunikation och ett antal specialistfunktioner – och medlem av direktionen. Jan Petersson har tidigare arbetat på SR som bl.a. Ekoreporter i Malmö och med biståndsverksamhet i SR Media Development Office. Även varit chef för de nordiska public servicebolagens gemensamma EU-representation i Bryssel. *Vi ser verkligen fram emot att samarbeta med Jan Petersson, säger Svegfors och Benkö. Han har stor kunskap om det här företaget. Men när han nu kommer tillbaka bär han med sig annorlunda erfarenheter och andra perspektiv. Såväl hans internationella referensramar som konkreta bakgrund i strategiarbetet i ett annat stort medieföretag tillför oss mycket.*

Foto: Mattias Ahlm/SR

Svensk radio får ny östeuropakorre

Maria Persson Löfgren blir Sveriges Radios första korrespondent i Serbiens huvudstad Belgrad. I bevakningsområdet ingår 16 östeuropeiska stater, från Turkiet i söder till Tjeckien i norr. Maria Persson Löfgren har arbetat med utrikesjournalistik i 20 år, bland annat som SR:s Moskva-korrespondent (2003-2008). *Jag ser fram emot att lyfta fram människor i länder som vi tror oss veta något om, men har en*

väldigt diffus eller fördomsfull uppfattning om, säger Maria Persson Löfgren, som börjar 1 september.

evenemang

Lokalradion håller sin konferens i norr

Norsk lokalradioförbund håller sin landskonferens i Finnmarkshuvudstaden Alta i nordligaste Norge 17-19 april. En spännande plats och ett intressant program utlovas. Läs mer på <http://www.lokalradio.no/?sid=43>
Fakta: Loklaradioförbundet organiserar all lokalradio i Norge såväl kommersiell som icke-kommersiell (närradio).

Piratradaofton i Norrköping

Radio Nord var en reklamfinansierad radiokanal som sände från M/S Bon Jour utanför Nynäshamn åren 1961-62. På denna Radio Nord-afton samlas folk som jobbade med Radio Nord och artister från den tiden. Artister: Ann-Louise Hansson, Lill-Babs, Göingeflickorna, Little Gerhard, Rock-Ragge, Rockande Samen Sven-Gösta Jonsson. En tjejkör sjunger Radio Nord-jinglar. Fredag 8 maj kl 19.00 i De Geerhallen. Pris: 300 kr. Läs mer <http://www.louisdegeer.se/evenemang.asp/lid/38525>

Årets RADIOPULS

Teracom har spikat datumet för sitt årliga radioseminarium Radiopuls till den 14 maj kl 13.00. Platsen blir Moderna museet.

***

Citatet

Televisionen styrs av *publikmätningar* och bidrar till att tynga den s.k. fria och upplysta konsumenten med marknadens krav, vilka inte har något att göra med ett demokratiskt uttryck för en upplyst, rationell, kollektiv opinion eller för ett allmänt tänkande - något som de cyniska demagogerna vill få oss att tro.

Pierre Bourdieu i *OM TELEVISIONEN*